

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Feliról szerkesztő háborús iroda mellett a szerkesztésért felelős: **PURJESZ MÓR.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egy évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " " Egy hónapra 1 " 20

Győzelmes előnyomulásunk Bukovinában Menekülnek rendetlen futásban az oroszok

Nagy csata kezdődött Varsó körül

H hírt új offenzívája Bukovinában győzelmesen halad előre, az ellenség már menekülésre kényszerült. Bukovina déli részén a határtól egészen a Szucsava folyóig ismét a monarchia birtokában van. Az oroszoknak a bukovinai harcokban borzalmas veszteségeik voltak.

Halottjuk sok ezer sebetültük még több, különösen sok azonban a fogoly, melyet ejtettünk és a zsákmányolunk.

Az oroszok bukovinai veresége fölértékelte érzetét fogja a határtól galiciai frontjában is, úgy hogy rövid idő múltán itt is nagyobb jelentőségű események fognak lejátszódni.

A Kárpátokból nincs különösebb jelenteni való, valamint hogy Galiciában is változatlan a helyzet.

Varsó előtt szakadatlan harc folyik, de lényegesebb dolog nem történt.

Keleti Poroszország határán nagyobb ütközések fejlődnek.

Mai híreink a következők:

Vezérkarunk jelentései

Budapest, febr. 12.

A főhadiszállásról jelentik: Orosz Lengyelországban és Nyugat Galiciában tűzérési harcoktól eltekintve, semmi sem történt. Kárpáti harcvonalon, oroszok szorosított nyugatra eső szakaszban orosz támadásokat és egyes részleges előrejutásokat az ellenség nagy veszteségek mellett visszautasított. Erdős hegységeken és Bukovinában ismét előrehatoltunk, több száz oroszot elfogtunk és géplegyvereket zsákmányoltunk.

Höfer, altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

Győzelmes előnyomulásunk Bukovinában

Budapesti tudósítók táviratozza a sajtóbizottság engedélyével: Csapatunk ma Gurahumorról két oszlopban Arborán és Solván át nyomultak előre. Komoly ellenállást az oroszok nem fejtettek ki, csupán gyöngye hátrétekkel igyekeztek menekülésre kényszeríteni fedezni. mivel az oroszok miatt az oroszok nem tudják magukat beállítani. Előállításuk sehol sem történt komoly jellegű. Csapatunk elővédeli bevonnak az oroszok által már tegnap kiűzött Rzeszénbe, hol a lakosság leirhatatlan lelkesedéssel fogadta a katonáinkat.

Visszafoglaltuk Szerreth várost és a Szerreth folyó völgyét

Beszterce, febr. 12.

Győzelmes bukovinai csapataink az előbb kiűzött Szucsava és Ridsulz után ma Szerreth városát és ezzel együtt a Szerreth folyó völgyét is megszabták. Csapatunk előnyomulásuk alatt ismét megszártu foglyot ejtettek. Hír szerint több ezret tesz ki az elfogott oroszok száma.

A duklai harcok nagy jelentősége

Dukla, febr. 12.

A kárpáti harcok jelentősége azáltal igen nagy. Az egész keleti hadiszíntéren ma jóformán csak Duklától a bukovinai határig folytak nagyobb csaták és különösen a duklai harcok azok, amelyek rendkívül elkeseredettek és aránylag nagy tömegeket mozgósítanak. Egyelőre csak annyit jelentenek,

hogy a Kárpátokban dúló nagy harc minden figyelmet megérdemel.

Az oroszok beismerik kárpáti vereségüket

Stockholm, febr. 12.

Az Aftenbladet jelenti: A Kárpátokban folyó harcokról az oroszok legutóbbi jelentésükben beismerik, hogy az Uzoak szorosától keletre defenzívára kénytelenek szorítkozni „igen nagy ellenséges erők ellen”, amelyek erőszakos nyomást gyakorolhat az ilyen számbeli is kisebbségben levő oroszokra.

Pétervár, febr. 12.

A Russkoje Vjedomosti közli, hogy az orosz bukovinai sereg túlerőben levő ellenséggel találta magát szemközt és ennek következtében kénytelen Bukovinából kivonulni.

Az orosz jelentések beismerik a visszavonulást

Bécs, febr. 12.

Az orosz hadvezetőség hivatalos közleményei éppen úgy, mint a lapok hadi tudósítói és magánjelentései is, kénytelenek kielélen bevallják az orosz seregek folyó oros vereségét, bár iparkodnak azokat szépségesíteni. Így például a lengyelországi harctérről kiélel nélkül valamenyi jelentés belemeri, hogy a németek a Visztula bal partján hatalmas tűzérseget vontak össze, a melynek tevékenysége párállanul álló és a német ágyúfegyverek tüze éjjel nappal érzetelt hatását az orosz harcvonalon.

Ellentétes jelentés Borzímowról

Talán a legérdekesebb mindezen jelentés között a legutolsó hivatalos orosz bulletin, a mely a hadvezetőség egyik utóbbi közlését cáfolja meg ezekben a szavakban:

— Borzímownál még áll a csata, mert a németek óriási csapat tömegeket vezettek a harcvonalba.

Tudvalevő, hogy az orosz hadvezetőség a minap azt jelentette, hogy Borzímownál az ütközet az orosz fegyverek győzelmével végződött.

A Novoje Vremja hadi tudósítója a következőket közli: A német

offenzíva a Bzura és a R.wka mellett minden eddigi német támadást felhívul heveség tekintetében. Az orosz hadvezetőség jól tudja, hogy csak abban az esetben lenne képes Lengyelországban gátat vetni a szövetségesek előnyomulásának, ha előbb a Kárpátokban tudna eredményt elérni.

A Russkoje Slovo jelenti: Varsótól nyugatra a németek elkeseredetten támadnak. A szövetségesek a lengyel harctéren némi sikereket értek el, de azokat nem fogják tartósan biztosíthatni.

A kárpáti harcokról

Pétervárott ezt a hivatalos közleményt adták ki: Az orosz hadvezetőség elhatározta, hogy a csapatokat a Kárpátok szorosaitól jobb hadállásokba vonja vissza. Az ott harcoló osztrák-magyar és német erők sokkal erősebbek, semhogy az eddigi hadállásban az orosz seregek remélve lehetett volna sikerre.

Az Armeebele katonai szaklap szerint Tucholka és a Besztydzoros között a szövetségesek túlságerően támadtak és az orosz csapatok kényszerültek szoronyait védekezni.

A keletporoszországi harctéren

megnehezíti az orosz hadsereg helyzetét az a körülmény, hogy erejét két irányban kell megosztani: a németek újabb és még tömörebb csapat tömegeket vittek ütközésbe, úgy hogy a legfontosabb szerep a szoronynak jut.

Az orosz hadvezetőség Titlirtre irányítja főfigyelmét, azonban tekintettel az ott felvett ellenséges erőkre, meg kell elégednünk részleges sikerekkel, a melyeket eddig hívtunk.

Az oroszok új taktikája a kárpáti harcokban

Krisztianis, febr. 12.

Az Aftenposten harc éri tudósítója részletes jelentést küldött lapjának a Kárpátok körül folyó nagy harcokról:

— Hirsdenburg terveiről semmi bizonyosat nem lehet tudni. — írja a tudósító — de az osztrák-magyar hadiszíntérről megállapítható, hogy ott az oroszok az utóbbi napokban megváltoztatták taktikájukat. Eddig minden éjjel beszártu a tűzérseget, ugylérték azért, hogy a kellemeilem északi szél elől menedéket keressenek a lövészárkokban.

Szalonnát vásárol Iritz Miksa

A legutóbbi napokban azonban ismétellen éjjeli támadásokat intéztek az osztrák-magyar seregek ellen, különösen azok ellen a csapatok ellen irányultak ezek a támadások, amelyek a dunai szorosot védelmezik, a hol az osztrák-magyar seregek igen jó hadiállásokban vannak és megbecsülhetetlen támasztékot nyújtanak a gyalogságnak. Az oroszok nagy haderőkkel igyekeztek áttörni a frontot, de erősen visszaverték őket. Az osztrák-magyar csapatok gépfegyverrel rettentő pusztítást okoztak az oroszok soraiban, úgy hogy az osztrák-magyar lövésszarakok előtt valószínűleg halmegek kápródtak az orosz katonák holttesteiből.

Luptól kelete az egyesült német és osztrák-magyar csapatok sok rendkívül fontos pontot foglaltak el, azonkívül elfoglalt egy egész orosz zászlóalj és nagyszámú ágyú és gépfegyver is zsákmányoltak. A oroszok ügyelnek Przemysl mellől is sok katonaságot vontak el a Kárpátok vidékére.

Mint hogy a bukovinai offenzíva teljes kudarcot vallott és az oroszok elvesztették az összes kárpáti hátságokat, most arcvonalátámadással akarnak léket ütni az osztrák-magyar hadsereg délnyugati szárnyain. A magyar határ itt fenyegetéssel van borítva és az oroszok igen erősen ellenállásra támaszkodnak a jó fedezékben levő osztrák-magyar csapatok részéről.

A hírlapíró végül még azt a megjegyzést teszi tudósításához, hogy az a hely, ahol most ezek a nagy harcok folytak, 1849-ben az első oroszok közötti színtere volt az orosz hadsereg és a magyar honvédek között.

Német hivatalos jelentés

Berlin, febr. 12.

A német nagy főhadiszállás jelent a keleti hadszínterről: Keletporoszországi határon tegnap is ránk nézve mindvégig kedvező eredménnyel folyt a harcok, melyek magas hő akadályozta csapatok mozolását. Ellenőrzésükkel való összetűzés eredményei még nem tekinthetők tisztán át. Lengyelországi hadszíntéren Viaz'u-lától jobbra, Serpától északra egy előtérünk, amely a kalomból ellenséget mindentől, ahol látható, visszazorítottuk, néhány száz foglyot szerzett nekünk. Viaz'u-lától balra különös események nem fordultak elő.

A legfelső hadvezetőség

A németek támadnak az Argonneokban és Dixmuidennél.

Genf, febr. 12.

A francia lapok hírcsereit jelentés megerősítik, hogy az Argonneokban legutóbb végbement támadások sokkal jelentékenyebbek és terjedelmesebbek voltak, semhogy csupán helyi jelentőséget lehetne szónak tulajdonítani. Különösen heves volt a küzdelem Bagalle körüli és attól tovább északra.

Sokkal nagyobb a jelentősége annak a kísérletnek, amelyet a németek Dixmuiden és a tenger közöli terveznek, mert ha ez sikerülne, akkor döntőszámban me ne Pont-à-Mousson bombázásáról

azt jelentik a párisi lapok, hogy az ágyúzás borzalmas pusztítást és nagy anyagi károkat okozott. A jelentés többi részét a cenzura törlötte.

A balti tengerpart bombázása.

Amsterdam, febr. 12.

A Het Nieuws van den Dag jelenti, hogy február 3-án este hat órakor német repülőgépek meg támadták a balti tengerpartot. A legutóbbi való bombázása egy óra hosszáig tartott.

A tengeri háboru nagy eseményei előtt.

Amsterdam, febr. 12.

A hollandi lapok szerint az angol kikötőkben lázas munka folyik. Gyorsan dolgoznak, hogy mielőtt több hajó hadihajónak el a németek által megállított határidő előtt. Nagy számban küldik a szikraférvitákat, melyekkel vizsgálják az az uban levő hajókat. A német admirális deklarációját Angliában a tulajdonképpeni hadüzenetnek tekintik.

Angol segítség Szerbiának és Montenegrónak.

Róma, febr. 12.

Az olasz lapok angol írásból érdekes cikket közölnek Szerbia és Montenegró belső helyzetéről.

Londonban bizottság alakult, amely céljait tűzte ki a szerbek és a csatornák segítségét. Már sok gyűjtés, községi, helyi nemzeti üdők Szerbiában és több önkéntes egészségügyi csapat is elutazott oda. A bizottság most elemizert gyűjt a montenegrói harcok nyomorgó családjai részére. Cipton lord pompás jachiját a bizottság rendelkezésére bocsátotta, hogy az árut elszállítsa Antivárba, vagy Szalenitáiba.

Trevelyan író, aki több munkát írt Garibaldiáról, Szerbiába utazott és azt írja Néből, hogy az országban százezer sebesült van, akinek nagyon számszerű a helyzetük. Gyógyításuk szinte lehetetlen, mert hiányzik a kózszer és a gyógyszer.

Hogy képzelet Nikita a békét

Nis, febr. 1.

A Mail Journal információi szerint a szerb montenegrói női máris régen tárgyalat ügye döntő átállásba jutott. Az említett szerb lap erre a meggyőződésre jut abból az interviúból, amelyet Nikita király adott a lap munkatársának. Nikita nyilatkozatában többek között ezeket mondotta:

- Annak az óriási drámának, amely most Európa színpadán játszódik, jelenős epizódusa lesz. Elsősorban, ha győznek, a német militarizmussal számolunk le (!) Nem marad éristetlen az osztrák-magyar monarchia sem (!) Lengyelországból önálló királyság lesz. Franciaország és Románia is területi nyereséggel kerül ki. Szerbia és Montenegró egyesülni fog egy szerb uralkodó jogára alát, a ki legyereit ragadott kezébe és saját mellé tartá oda az ellenség golyóinak. Így megvalósul a mon-

tenegróiak és a szerbek nemzeti ideálja, a szerbek egyesítése.

Hogy kit azért Nikita Szerbia és Montenegró közös uralkodójának, azt maga a szerb lapudósító sem tudja.

Yalta bombázása.

Pátervár, febr. 12.

Az orosz nagyvezérkar február 10-én ezt a jelentést adta ki: Mikor föltánk nyílt tengeren cirkált, az őrhajó, amely Szabaszlopol és Yalta között jár, szikraférvitában jelentette, hogy egy cirkáló közeledik Yaltához. Reggel 8 órakor a cirkáló több ágyúval teli a városra, aztán szelvé eltávozott. Az ágyugolyók négy házat és a városházát megrongálták, sebesültek azonban nem voltak. Hogy Yalta bombázását megbeszéljük, a mi cirkálóink parancsot kaptak, hogy siessenek Trapesunt elé a szután azt a várost ugyanezen délután 4 órakor nyolc ágyúból álló üteggel bombázzuk.

Angol haditudósítók a kárpáti harcokról

Zürich, febr. 12.

A legutóbb ideérkezett londoni lapokban tudósítók olvashatók a kárpáti harcokról. Ezekben a jelentésekben az van arról, hogy a szövetséges sereg teljes huzonnyó órák át zakatta az orosz csapatokat, nem adott nekik pihenést a szután olyan elhatározó erővel vette magát az orosz hadiállásokra, hogy egy rohammal hat orosz rajonnal felét elsöpörte. Témérdek feig megfagyott orosz katonát löttek agyon a szövetségesek, míg ők pompásan fűtött fedezékben voltak. Ű közt köztben sok ezer félig megdermedt orosz katona adta meg magát.

ORVOSOK

igazolják, mint legittünőbb köhögés elleni szert a:

Kaiser-féle Mell-Karamellák
a 3 fényével

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, hurut, számarhurut ellen és különösen meghűlés ellen, mely miatt minden harcosnak nélkülözhetetlen. 600 orvosi és más egyén igazolja a biztos sikerét ezen étvagy gerjesztő és kellemes cukorkáknak. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, hadi csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Here polyva és tavasz

árpa szalma

IRITZ MIKSÁNÁL

kapható, kazalonként és ölenként.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Február 13. Szombat. Róm kath. Polienkt. Protestá s Polienkt. Görög Orosz jan 31, Cirus és J, Nap kel 7 óra 13 percek, nyugszik 5 óra 17 percek.

Időjárás. A fagy gyöngülése és elvélve csapadék várható. Sürgönyprognózis: Elvélve csapadék, később enyhébb. Déli hőmérséklet: 0-7 C.

- Sebesülteink és halottaink. A hadvezetőség által kiadott veszteségi kimutatás a következő makói és csanádmezei sebesülteket (katonái fel: Fekete József 46. gy. e. 10. század Makó 1887. sebesült. Fodor Mihály 46. gy. e. 11. század Makó 1893. sebesült. Gera István 46. gy. e. 9. század Makó 1890. sebesült. Gyantai Ferenc 46. gy. e. 10. század Makó 1892 sebesült. Hajdu János 46. gy. e. 9. század Makó 1892 sebesült. Horváth Pál 46. gy. e. 11. század Apitfalva 1890. sebesült. Il. Tóth Mihály 46. gy. e. 12. század Makó 1889. sebesült. Jód Sándor 46. gy. e. 9. század Makó 1892 sebesült. Kakuja Sándor 46. gy. e. 9. század Kiskirályhegyes 1893. sebesült. Kádár István 46. gy. e. 10. század Makó 1888 sebesült. Juhász János 46. gy. e. 12. század Makó 1893. sebesült. Kiss Jakab Imre 46. gy. e. 12. század Makó 1888 sebesült. Kiss István 46. gy. e. 10. század Makó 1890. sebesült. Kiss János 46. gy. e. 10. század Makó 1891. sebesült. Kocsis Sándor 46. gy. e. 9. század Battonya 1887. meghalt. Komar Pál 46. gy. e. 10. század Pityvaros 1890. sebesült.

- Levelek Przemyslből. Kovács Imre Makón lakó feleségéhez levelet küldött Przemyslből, melyben a következők tudatják jóllétüket hozzátartozóikkal: Tamás János Békésgyulán, Kétszámolva 23. szám alatt lakó stíjával tudatja, hogy egészséges. Ugyiszalén tudatják, hogy jól érzik magukat a következők: Bara János Makó Gyöngy-u 24 Gera Imre, Szilágyi Imre, B. Nagy Ferenc, Grécl Miklós, Burunkai Károly postás Alma uca, Szűcs Antal Kis Ernő uca 4, Sücs István, Kerekes Balázs Apitfalva Kis uca 416., Dohor Miklós, Tóth Márton Battonya, Kovács István Szeged Horgoskiskirályhalom Alsóótháza Szakiskola. Posta 408. Tóth István Bethlen uca 50. Mágori Ferenc Makói lakoshoz intézett levelezőlepon a következők értesítnek jóllétükről: Vízvány István Apitfalva 121. sz. alatt értesítendő, hogy a veje Kereszturi János és bánya András, élnek. Kis István Makón Rádai uca 8 sz. alatt, hogy fia, József 41. Hajdu Pál Návay Tamás uca 5, Nagy János Pávan uca 3000. hogy fia János 41. Igaz Ferenc Zöldfa uca 28 szám alatt, hogy fia Pál 41, tudassák a feleségét Gyulán. Erdői Sándor az áci és öccse Péter, Szűcs Antal élnek.

- Az adómentes benzín beszerzése. A temesvári cs. és kir. katonai parancsnokság értesítése alapján a rendőrség közhírrá teszi, hogy adómentes benzín és nyersolaj kiszállítására iránti kérvények közvetlenül a cs. és kir. hadügyminiszteriumhoz küldendők, minán azok elintézése az említett hadügyminiszterium hatáskörébe

tarozik, a másutt beadott kérvények elintézése a továbbítás folyán csak késedelmet szenved.

Fizetni kell a tandíjakat. Köztudomásu, hogy a háboru elején a közoktatásiügyi kormány a tandíjfizetés kötelezettségét is a moratórium alá tartozóknak jelentette ki és behajtását a moratórium tartamára felfüggesztette. Így mult el az iskolai év fele s az állami iskolák, különösen a közép és főiskolák jövedelmük nagy részétől estek el. Most megjelent a kultuszminiszter 7921. számú rendelete, amelyel a folyó iskolai évben esedékes tandíjak befizetését szabályozza. E rendeletben hangsúlyozza a miniszter, hogy a tanév elején tisztán méltányossági szempontból felfüggesztette föl a tandíjak behajtását, de mert a tandíjak az állam háztartásában a jelen körülmények között nélkülözhetetlenek, gondoskodni kíván, hogy a tandíjak az iskolai év folyamán befolyjanak s ezért alkalmat ad, hogy a szülők a tandíjakat négy részletben: március, április, május és június hónapok első napjaiban fizethessék.

Vasuti menetrend. Városunk közönséget különösen a budapesti és szabadvári vasutak közlekedése érdekli, azért közöljük, hogy a szegedi pályaudvarokról további intézkedésig a következő hadime menetrend szerint közlekednek a vonatok: Szeged állomásról: Budapest felé indul este 8 óra 6 perc. postavonat, igazolvány szükséges, D. u. 2 óra 6 perc, igazolvány nem kell. Reggel 3 óra 36 perc, igazolvány nem kell. Budapestról indul Szegedre 12 óra 15 perc d. u., 8 óra 10 perc este, 10 óra 5 perc este. Budapest felől érkezik Szegedre 9 óra 52 perc délelőtt, 6 óra 50 perc reggel, 9 óra 53 perc éjjel. Szeged állomásról Temesvár felé: Reggel 7 óra 59 perckor, postavonat, igazolvány nem kell. D. u. 3 óra 28 perc, igazolvány nem kell. Éjjel 12 óra 28 perc, igazolvány nem kell. Nagybecskerekre indul 5 óra reggel, 11 óra 45 perc délelőtt, 6 óra 19 perc délután. Szeged-Rókusáról Szabadka felé: Éjjel 4 óra 30 perc, postavonat igazolvány kell. Szabadkáról érkezik Szeged-Rókusra 9 óra 18 perc este, igazolvány kell. Szeged-Rókusáról Csaba felé: Este 10 óra 3 perc, postavonat, igazolvány kell. Reggel 2 óra 50 perc, igazolvány nem kell. D. u. 3 óra 40 perc, igazolvány nem kell. Békéscsabáról érkezik Szeged-Rókusra 9 óra 17 perc este, igazolvány nem kell, 3 óra 40 perc éjjel, igazolvány kell, 6 óra 53 perc reggel, igazolvány nem kell. Arad felé a csanádi vonalon igazolvány nem szükséges.

Küldjünk katonáinknak thermosüvegeket, teát, konyakot, likórt, csokoládét, cacest! Az adományokat közönnel fogadja s a hadtápparancsnokságokhoz juttatja a honvédelmi ministerium Hadsegélyző Hivatala, Budapest, IV. árczi-utca 38.

Valódi Cormick

kéveköts aratógépet, Manilla zsinort mig a készlet tart szállít Glück Samu gépraktára Makó.

Orosz ezredes a háboru kimeneteléről

Fogoly tisztok szállítása a Kárpátokból

Csengős szán kanyarodik le az uzsoki szerpantinon. Katona ül elől, a hátulsó ülésen melegen öltözött tisztok szivaroznak. Békés nyugalommal siet a szán a vasuti állomás felé, míg hinni valaki, hogy egy előkelő orosz tisztet kísérnek az ország belsejébe, akit a Turka alatti harcokban a mieink foglyul ejtettek.

Fess, elegáns orosz ezredes száll ki a csilingelő szánkóból mosolyogva s alutál az öt kísértő népfőkelő főhadnagynak, amint ez a kiszállásnál udvariasan segédkezik. Nemsokára a vasuti állomás szegényes várótermében az orosz tisztokból egy kis társaság verődik össze, amint sorra az állomási épület elé kanyarodnak a hegyekből lesikló katonai szánok s mindegyikből egy-két orosz tiszt mosolygós alakja bontakozik ki.

Barátságos diskuruzs fejlődik ki a mi tisztjeink és az oroszok közt. Akik tegnap még életre halálra mentek egymás ellen, most párolgó tea mellett háborus emlékeket elevenítenek fel és bajtársi figyelemmel kedveskednek egymásnak.

Majd elhallul a zaj s az orosz ezredes a lefolyt harcról beszél:

Igen, hiába minden. Tudjuk ezt ma már Oroszországban. Tudjuk, hogy ez a háboru reánk jól nem végződhetik. Pedig óriási áldozatokat hoztunk és katonáink teljesítő-képességét még önöknek, az ellenségnek is el kell ismernünk. De a mi hadseregünk nem elég művelt, hiányzik belőle a kultúra, a modern gondolkör és sok más, amiről jobb nem beszélni. Pedig a tüzérségünk tisztikara, a vezérkar igazán elsőrangú. De a gyalogság... Mélyen benn gyökerezik a hiba a pogári élet rengetegekben. Itt kell alapos változtatásokat létesíteni... Majd a háboru után...

Elhallgatott az ezredes, Méla rezignáció csengett ki szavaiból, mikor a hazai dolgokra emlékezett s mintha sajnálta volna, hogy ennyit is mondott, mikor az öt hat ifju orosz tiszt szemrehányó tekintetével találkozott. Most hosszu, sötét sor nyulik felénk az országúrról, a Kárpátok havában. Egyforma, hosszuköpenyeges, lapos sapkás, csizmás nagy alkok baktatnak le a domboldalról, fáradt lábaikat egymás nyomába süllyesztik és lassu vánszorgással küzködnek a magas hóban. Egykedvű, hangtalan processzióban jön 150 fogoly. Valamennyien szólanul, apatisusan haladnak. Arcuk közönyös. Nem látszik rajtuk sem bánat, sem öröm. Ezek a báméss, álmos szláv tekintetek érzéseket nem tudnak tükrözteni. Mennek, mert menni kell. Érzés, gondolat nélkül, mint született foglyai a magyar hadseregnek.

Egy ezredből, a fogoly ezredes csapataiból egyszázötvenen maradtak. A többi halott, 80-100 sebesült. S mikor a vasuti állomáson vagonokba helyezik a foglyokat s rájuk esik az orosz tisztok mélabus tekintete, amelyből intelligencia, érzés, gondolkodás sugárzik ki, meg tudjuk érteni az orosz ezredes rezignált szavait, érezzük szavaik mély igazságát.

Egy szakképzett

Vincellér,

aki a konyhakertészethez is ért, felvétetik Iritz Miksánál.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmek.

(809)

95. fejezet.

A b ö r t ö n b e n .

Ezt egyszerien nem hiszem. Őcsém igaz lelkére mondta, hogy nem ő volt, tehát igaznak kell lennie, mert őcsém nem hazudik. És most ugy hozta magával a sors, hogy őcsém lakásán megtalálták a bibornoki jelvényeket — és ezt megelőzőleg ugyanez a Del-Monte gróf megfordult ugyanazon a helyen, ahol a drágaságokat megtalálták. Nem találja ön ezt különösnek?

Valóban annak látszik — de mit gondol, Del-Monte grófot csak nem lehet ilyenmivel gyasusítani?

Akkor hát miképp függ ez össze? Ha csakugyan őcsém lenne ludas a dologban, csak lett volna annyi esze, hogy a bűnjeleket, melyek esetleg árulóivá lehettek volna, nem dugta volna egy vészába, hanem valószínűleg a Tiber folyó fenekére dobta volna.

Et mind megáll, de a tapasztalat igazolja, hogy minden büntett elkövetésénél a tettesek részéről történi valami hiba, feledékenység vagy helytelen számítás, ami aztán nyomukba vezeti a hatóságot. Ha ez nem lenne, akkor egyetlen bűncselet sem lehetne felderíteni. Ha sejtette volna Roberto herceg, hogy nála házkutatás lesz, bizonyára nem oda tette volna a veszedelmes tárgyakat.

Tehát ön is bűnösnek tartja őt? Kísérté Vilmos.

Feltétlenül nem, választott az ügyvéd. El is fogadom őcsé védelmét s ha lehet, házközliöm szabdlábra helyezését. Ámde ami Del-Monte grófot illeti, kétszer is meg kell gondolni, míg arra határozzuk magunkat, hogy fellépünk ellene. Del-Monte gróf ma a legnépszerűbb ember egész Rómában. A nép rajong érte. Eppen ma olvassom a lapokban, hogy újabb száz ezer lírás alapítványt tett oly célra, hogy annak kamataiból hajba jutott kisiparosok felségeltessenek. Meg aztán itt van a népbank alapítása is.

Ej, hagyjon fel nekem ezzel, vágott közbe a herceg ingerülten. Ezzel nem akárhogylt egyebet a gróf, mint népszerűséget kaphatni.

Ha akarta, akkor el is érte. De ez a bank kétségkívül nagy házagot pótol. A kis emberek már is erzik jó hatását. Képvak olcsó kölcsönt könnyű feltételek alatt és olcsón. A bank nem dolgozik váltóra, hanem csak kötelezvényekre. Követeléseit nem is tábláztatja be az illető vagyonára, amely sok esetben nincs is. A hitel tehát csakis személyes...

Bele is fog bukni a bank alaposa, jegyzé meg Vilmos gunyosau.

A más lepra tartozik. L het, hogy bele bukiv, lehet, hogy nem. A kockázat teljesen Del-Monte grófé, kinek esetleg rámehet egész vagyona. De légy az, hogy ő ma a legnépszerűbb ember Rómában és a nép bálványa. V le tehát igen csinyján kell bánni.

Erre indultak jött Vilmos herceg. Ebből tehát azt kell következtetnem, hogy ön nem akarja elvállalni őcsém védelmét.

Folyt. köv.

Irodalom.

61. Erckmann Chatrian: A három lélek. Karinthy Frigyes, a fordító, következő előszóban mutatja be Erckmann Chatriant: Két író, egy francia és egy német. A német rokona E. T. A. Hoffmannnak és mindennek, ami köd a germán hegyekből germán lelkekre aláereszkedett: borzongató misztikumok a tudat fenekén, nehéz szorongások az álom és ébrenlét határán. A német kérelmetlen és makacs kutató: álomokban faldokló emberhez hasonlítanám, aki álomban egy álomalakot ijesztget, felemelt karokkal és groteszk hörgésekkel, de ő maga fél legjobban. A francia feljegyzti az álmodó dadogását és szakratott szavaiból stílust csinál, elegáns, folyékony modort. Témája megdöbben talán. Az ilyen témákat valamikor rémgregényírók használták fel és tették jellegzetessé. Aki azonban meg tudja érteni, hogy Dosztojevsky Raszkolnyikovjának nem az a tartalma, hogy egy fiatal ember legyilkol egy öreg asszonyt s aztán felelőse magát, az megkülönbözteti majd Erckmann-Chatriant azoktól aiktól meg kell különböztetni. A kötet ára 40 fillér. Kapható a Tavan könyvkereskedésben Békéscsabán.

Keressék haszonbérbe

a városhoz közel egy kat. hold jöminőségű szántóföldet. Cim a a kiadóhivatalban megtudható.

Világhírű eredeti „Körting” Diesel motorok

Szivőgáz

és benzinnemotórok.

Csésplögarnitúrák benzín- és nyersolajlokomobillal. Benzines magánjárók.

Meglepi ujdonság!

Nyersolajmotorok

keresztfejvezetékekkel.

Gellért Ignác és Társa

mérnök Iróda

Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.

Saját érdekében kérjen! Ittanul! Árjajánlatot

Legmesszebbmenő jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

Száraz szalma

sértés perzselésre

Iritz Sámuel özv. cégnél

kapható.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság XXV-ik rendes közgyűlését

1915. évi február hó 27-ik napján délután
5 órakor Aradon, saját székházában fogja megtartani.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság, a választmány és a felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1914. évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal, az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
3. Két igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság választása.
4. Esetleges indítványok.

Ezen közgyűlésre a t. c. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 52. §-a értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg legalább három hóval nevére iratott s a közgyűlést megelőző nap délelőtt 12 óráig az intézet főpénztáránál Aradon, vagy fiókintézeteinél Makón, Pécskán és Nagyszentmiklóson még le nem járt szelvényeivel együtt letételt.

Arad, 1915. február 11-én.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár
részvénytársaság igazgatósága.

Teljesen ingyen

adunk mindenkinek felvilágosítást „Hőseink nagy arckép-albumá”-ra vonatkozólag, ha a nap bármely szakában felkeresi kiadóhivatalunkat. Ezen a helyen is megemlítjük, hogy a behozott fényképek már munka alatt vannak, most új gyűjtést kezdünk, hogy mindazok, akik még nem hozták be hozzátartozóik fényképét kiadóhivatalunkba, módjukban legyen azokat elhelyeztetni az arckép-albumban. Tehát mindenki, ki

egy díszkötésű albumot

akar magának, melyben férje, rokona, vagy hozzátartozója arcképe van megörökítve, hozza be minél előbb azoknak fényképeit, hogy a már nem soká sajtó alól kikerülő díszes arckép-albumban látható legyen. — Ha elegendő fényképpel rendelkezünk, akkor a további gyűjtést befejezzük, fényképeit mindenki sértetlenül vissza kapja és az albumot 1 korona lefizetése után átveheti.